

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 251
van **JOS DE MEYER**
datum: 4 december 2018

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

*Renovatie Potpolder IV en Hof Ten Rijen Waasmunster - Oneigenlijk gebruik
Dijkendecreet*

De Vlaamse Waterweg nv plant een zeer grondige renovatie van Potpolder IV en Hof Ten Rijen in Waasmunster. Potpolder IV ligt tussen de Durme en de E17 en is een verweving van weilanden, akkers, bosjes en vijvers die als landschappelijk waardevol valleigebied in het gewestplan werden aangeduid.

De landschappelijke en natuurlijke waarde van dit gebied aantasten, stuit op verzet bij lokale inwoners, grondeigenaars en de gemeente, mede omwille van de strijdigheid van het project met het Sigmaplan. De eigenaars ontvingen nu een brief met de mededeling dat hun gronden op korte termijn zullen ingenomen worden op grond van het Dijkendecreet.

1. Wat werd exact beslist door de Vlaamse Regering op 22 juli 2005 met betrekking tot Potpolder IV en Hof Ten Rijen in Waasmunster? Hoe passen de huidige plannen in deze regeringsbeslissing? Is de koppeling van natuur en veiligheid geen uitgangspunt van het Sigmaplan?
2. Welke hoogdringendheid ziet de minister om voor dit project het Dijkendecreet in te roepen? Welke nieuwe elementen zijn er opgedoken sinds de regeringsbeslissing met bijbehorende fasering uit 2005?
3. De reguliere procedure voor dit project via een omgevingsvergunning en onteigeningsplan werd reeds opgestart voor dit project.
Zullen deze procedures voortgezet worden?
4. De Vlaamse Waterweg zal deze eigendommen bezwaren met bouwwerken die de waarde van deze gronden sterk reduceren.
Hoe en wanneer zal deze waardedaling van meer dan 20% vergoed worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 251 van 4 december 2018

van **JOS DE MEYER**

1. Reeds in 1941 werd een onteigeningsbesluit uitgevaardigd met het oog op het aanleggen van het overstromingsgebied 'Potpolder IV' in Waasmunster. Na de catastrofale overstromingen van 1976 besliste de federale regering op 18 februari 1977 tot de uitvoering van het Sigmaplan, dat als hoofddoelstelling het bereiken van voldoende veiligheid tegen overstromingen als gevolg van stormvloed uit de Noordzee had. Duurzaamheid en natuurbeheer vormden nevendoelstellingen. Het plan bestond uit drie complementaire delen: de verhoging en verzwaring van de dijken en waterkeringen, de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden en de bouw van een stormvloedkering. Een stormvloedkering werd uiteindelijk niet gebouwd omdat de baten niet opwegen tegen de kosten, een ketting van overstromingsgebieden biedt meer zekerheid. Potpolder IV maakte deel uit van de dertien gecontroleerde overstromingsgebieden van het Sigmaplan uit 1977.

Gaandeweg werd vastgesteld dat -ondanks alle reeds gerealiseerde ingrepen- het bereikte veiligheidsniveau nog steeds ver verwijderd is van wat in 1977 werd vooropgesteld. In de resolutie van het Vlaams Parlement inzake de langetermijnvisie Schelde-estuarium uit 2001 was er meer aandacht voor de principes van integraal waterbeleid, ruimte voor de rivier en een nieuwe veiligheidsbenadering. Een actualisatie van het Sigmaplan uit 1977 was volgens deze principes dus noodzakelijk. Door middel van een combinatie van maatschappelijke kostenbatenanalyse, een plan-milieueffecten rapportage en een landbouwgevoeligheidsanalyse werd een meest wenselijk alternatief uitgewerkt voor de actualisatie van het Sigmaplan met een fasering die rekening houdt met de realisatie-eisen gesteld in de Ontwikkelingsschets 2010 (zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering in december 2004), met de beschikbare budgettaire middelen, met de prioriteiten op het vlak van veiligheid en natuurontwikkeling, en met de wens van de landbouwsector om rechtszekerheid te bieden. Op 21 juli 2005 keurde de Vlaamse regering het geactualiseerde Sigmaplan, gestoeld op het meest wenselijk alternatief, goed.

Potpolder IV en Hof ten Rijen zijn projecten van het geactualiseerde Sigmaplan. Hof ten Rijen is aangeduid als wetland en Potpolder IV als wetland en verweingsgebied. Deze beoogde bestemmingen kunnen slechts gerealiseerd worden als ook de overstromingsveiligheid wordt verbeterd en de dijken ter hoogte van het bestaande overstromingsgebied Potpolder IV in overeenstemming worden gebracht met de Sigma-norm, samen met het vernieuwen van het pompstation dat instaat voor de uitwatering van de Lokerenbeek naar de Beneden-Durme. Deze maatregelen maken integraal deel uit van het project waartoe De Vlaamse Waterweg nv (DVW) in december 2017 de nodige procedures heeft opgestart en kaderen dus binnen de realisatie van het geactualiseerde Sigmaplan.

2. Er is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van het decreet dd. 16 april 1996 betreffende de waterkeringen.

Overeenkomstig artikel 4 van het decreet dd. 16 april 1996 betreffende de waterkeringen kunnen de gewestelijke waterbeheerders alle noodzakelijke waterkeringswerken, alle werken tot de aanleg of aanpassing van overstromingsbekkens en wachtbekkens, en alle werken tot de aanleg of aanpassing

van de rechtstreekse toegangswegen naar de waterkeringswerken, overstromingsbekkens en wachtbekkens uitvoeren op onroerende goederen, gelegen onder meer langs de Beneden-Durme.

In november 2010, december 2011 en 2012, januari 2013 en januari 2016 werd de omgeving van de Potpolder IV geconfronteerd met wateroverlast als gevolg van stormtij en hevige neerslag. Naar aanleiding van deze gebeurtenissen voert DVW werken uit om de watervoerende capaciteit van de Beneden-Durme te vergroten door onder andere het uitvoeren van onderhoudsbaggerwerken. Verder tracht DVW om de overstromingsveiligheid te verbeteren door de aanleg van de eerste fase van de projecten van het geactualiseerde Sigmaphan in de Durmevallei (Bunt, Klein Broek, Groot Broek). Daarnaast is het noodzakelijk om dijkverhogingen ter hoogte van de Potpolder IV uit te voeren zodat de potpolder optimaal zou kunnen fungeren als waterbergingsgebied zonder de omliggende bewoning te bedreigen met wateroverlast. De werken kaderen dan ook in een dwingend openbaar doel. De start van de werken wordt voorzien in januari 2019. Aangezien het een project van groot algemeen belang betreft zodat er geen uitstel mogelijk is, de werkzaamheden een grondinname vereisen en de geplande onteigeningen niet tijdig zullen afgerond zijn, is het noodzakelijk om op de nodige gronden reeds een erfdienstbaarheid van openbaar nut te leggen, die toelaat om de werken aan te vatten.

3. De procedures tot het bekomen van een omgevingsvergunning en het vaststellen van een definitief onteigeningsbesluit zijn lopende en worden verdergezet, onverminderd de toepassing van het decreet op de waterkering.
4. De gronden die dienen te worden onteigend ten behoeve van de infrastructuurwerken voor de renovatie van Potpolder IV worden vergoed aan marktconforme prijzen en op basis van de huidige waarde, vóór de realisatie van deze werken.